

KARTA KURSU

2024/25

Nazwa	Socjologia ogólna
Nazwa w j. ang.	General sociology

Koordynator	Dr Bogdan Więckiewicz	Zespół dydaktyczny
		dr Bogdan Więckiewicz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wprowadzenie studentów do naukowego myślenia o życiu społecznym poprzez poznanie podstawowych terminów i pojęć socjologicznych, najważniejszych teorii socjologicznych oraz zjawisk i procesów zachodzących w różnych wymiarach rzeczywistości społecznej. W trakcie kursu studenci zapoznają się m.in. z takimi zjawiskami i procesami społecznymi jak: działanie społeczne, interakcje, grupa społeczna, zróżnicowanie społeczne, role i pozycje społeczne, socjalizacja, kultura, rodzina, młodzież, władza, naród, państwo, style życia, globalizacja i ponowoczesność. Celem kursu będzie też wskazanie relacji między szeroko rozumianym społeczeństwem a sferą prywatną i sferą publiczną. Duży nacisk zostanie położony na wypracowanie u studentów umiejętności socjologicznego postrzegania świata (wyobrażenia socjologiczna), jak również interpretowania zjawisk społecznych w korelacji z teoriami socjologicznymi.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Student ma podstawową wiedzę o charakterze i miejscu socjologii w naukach społecznych, jej ewolucji historycznej i pełnionych funkcjach	W01, W02, W05
	W02: Student zna elementarną terminologię socjologiczną i innych nauk społecznych	
	W03: Student zna najważniejsze koncepcje teoretyczne wyjaśniające pozycję i rolę jednostki w społeczeństwie	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Student stosuje poprawnie poznaną terminologię socjologiczną i innych nauk społecznych	U01, U05, U02, U04,
	U02: Student posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego	
	U03: Student potrafi wykorzystywać poznane teorie, koncepcje do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Student potrafi dostrzegać i rozwiązywać rozmaite problemy społeczne	K01, K02, K03,
	K02: Student samodzielnie podejmuje poszukiwania w zakresie rozwiązywania zadań praktycznych i teoretycznych, potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role społeczne	
	K03: Student dostrzega korzyści i wykazuje motywację do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej	

studia stacjonarne

Organizacja		
Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia w grupach

	(W)	A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, którego celem jest zwrócenie uwagi studenta na określoną liczbę problemów związanych z tematyką zajęć.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny (test zaliczeniowy)	Inne
W01								X		X			
W02								X		X			
W03								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
U03								X		X			
U04								X		X			
U05								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			
K03								X		X			

Kryteria oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny są: - obecność na zajęciach - merytoryczny udział w dyskusjach - napisanie eseju zaliczeniowego
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Powstanie socjologii jako nauki. Socjologia jako nauka społeczna. Socjologia a inne nauki społeczne. Osobliwości nauk społecznych. Socjologia a wiedza przedsocjologiczna.
2. Przedmiot zainteresowania socjologii i metody gromadzenia wiedzy socjologicznej. Funkcje socjologii jako nauki.
3. Socjologiczne rozumienie jednostki ludzkiej. Relacje między jednostką a społeczeństwem. Socjalizacja a wychowanie.
4. Społeczeństwo jako przedmiot socjologii. Formy życia społecznego: zbiory społeczne, kategorie społeczne, zbiorowości (kręgi społeczne, wspólnoty i stowarzyszenia, zbiorowości oparte na podobieństwie zachowań, środowiska społeczne i grupy społeczne). Rodzaje grup społecznych. Grupy odniesienia.
5. Rodzina i jej przemiany.
6. Elementy składowe i etapy kształtowania się więzi społecznej. Czynniki obiektywne i subiektywne w procesie tworzenia więzi społecznej. Rodzaje więzi społecznych i ich współczesne przemiany.
7. Kultura jako determinanta ludzkich działań.
8. Zachowania zbiorowe i ruchy społeczne. Determinanty powstawania ruchów społecznych, uwarunkowania działań zbiorowych (emocje, wiedza, organizacja, czynniki obiektywne, rola liderów).
9. Władza i panowanie. Klasyczne i nowoczesne ujęcia władzy, charakter relacji, władza a panowanie, manipulacja i władza symboliczna.
10. Konsumpcja i społeczeństwo konsumpcyjne. Organizacja społeczeństwa, zwyczaje zakupowe, dynamika zmian społecznych w tym zakresie i ich społeczno-polityczne konsekwencje. Globalizacja i ponowoczesność.
11. Oddziaływanie mediów. Teorie opisujące wpływ mediów na jednostkę.

Wykaz literatury podstawowej

1. Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, Warszawa 2004.
2. Giddens A., Socjologia, Warszawa 2017.
3. Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 1993.
4. Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994.
5. Goffman E., Człowiek w teatrze życia codziennego, Warszawa 2000.
6. Marody M., Giza-Poleszczuk A., Przemiany więzi społecznych: zarys teorii zmiany społecznej, Warszawa 2004.
7. Marody M., Jednostka po nowoczesności: perspektywa socjologiczna, Warszawa 2014.
8. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.
9. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2012.
10. Sztompka P., Socjologia. Wykłady o społeczeństwie, Kraków 2021.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Dyczewski L., Kultura polska w procesie przemian, Lublin 1993.
2. Legutko R., Esej o duszy polskiej, Kraków 2008.
3. Beck U., Niemiecka Europa, Warszawa 2013.
4. Beck U., Giddens A., Lash S., Modernizacja refleksyjna: polityka, tradycja i estetyka w porządku społecznym nowoczesności, Warszawa 2009.
5. Domański H., Struktura społeczna, Warszawa 2007.
6. Fenton S., Etniczność, Warszawa 2007.
7. Giddens A., Nowoczesność i tożsamość : "Ja" i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności, Warszawa 2010.
8. Marody M., Giza-Poleszczuk A., Przemiany więzi społecznych, Warszawa 2004.
9. Szacki J., Historia myśli socjologicznej, Warszawa 2007.
10. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1966.
11. Szlendak T., Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie, Warszawa 2010.
12. Wnuk-Lipiński E., Socjologia życia publicznego, Warszawa 2005.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	0
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2